

dilf Industribarometer

Dansk Indkøbs- og Logistikforum

Dansk Indkøbs- og
Logistikforum

Dannebrogsgade 1 • 1660 København V
tlf. 3321 1666 • fax 3321 1566
e-mail: mail@dilf.dk

dilf Industribarometer udgives månedligt med originale statistiske tal fra undersøgelser blandt danske virksomheder. Hver måned besvarer indkøbschefer eller andre ledende erhvervsfolk, som repræsenterer mere end 10% af den samlede industriomsætning i Danmark, et spørgeskema udarbejdet af **dilf** og Lektor Vagn Thorsgaard Jacobsen. Svarene er umiddelbart sammenlignelige med det engelske og amerikanske h.h.v. CIPS og NAPM Purchasing Managers' Index (PMI), som kan ses på bagsiden.

Abonnementspris:
Kr. 1.500,- om året
(excl. moms)

dilf-medlemmer modtager barometeret gratis.

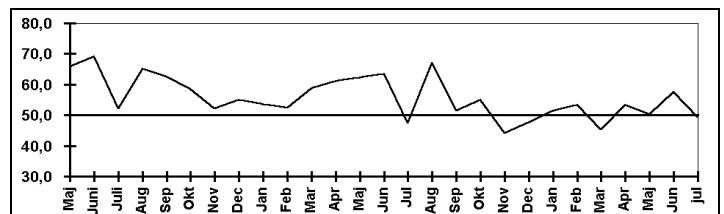
Copyright **dilf**

Industribarometeret faldt i juli til 49,4% fra 57,6% i juni, der var den højeste værdi siden august 1998. Juliindekset viser herved marginalt faldende aktivitet i industrisektoren. Der er imidlertid tale om et helt sædvanligt sæsonfænomen på grund af sommerferien. Tilbagegangen skyldes fald i 4 af de 5 indeks som indgår i DIKI: indeks for produktion, indeks for ordrebeholdning, indeks for lagre af indkøbte produkter samt indeks for beskæftigelsen. Kun indeks for leverandørens leveringstid (inverteret) viser fremgang. Trods nedgangen viser beskæftigelsesindekset med en værdi på 51,0% for anden måned i træk øget beskæftigelse. Prisindekset steg til en værdi på 55,8% og viser herved stigende gennemsnitlige indkøbspriser for første gang i sytten måneder. Med en værdi på 49,2% viser indeks for lagre af færdige slutprodukter igen faldende lagre efter at have vist stigende lagre i juni måned. Indeks for indkøbt mængde faldt kraftigt til 48,4%, samme niveau som i maj, svarende til faldende indkøbt mængde.

Industribarometeret faldt i juli med 8,2 p.p. til 49,4% og viser hermed svagt faldende aktivitet i industrisektoren. Den tilsvarende værdi var i juli 1998 47,4%. Indekset er ikke sæsonkorrigeret, hvorfor indekset for juli bliver kraftigt påvirket i negativ retning på grund af ferien sammenlignet med indekset for juni. Sammenlignet med den absolutte ændring fra juni til juli i 1998 er der tale om en væsentlig mindre nedgang i år. Nedgangen kan derfor sandsynligvis udelukkende tilskrives sæson. Den store nedgang i indekset skyldes primært nedgange i indeks for produktion/output, indeks for ordrebeholdning samt indeks for lagre af indkøbte produkter. Indeks for produktion/output faldt i juli med 19,9 p.p. til 45,2%, den laveste værdi siden juli 1998. Indeks for ordrebeholdning faldt med 11,0 p.p. til 51,3%, og viser trods den sæsonmæssige tilbagegang øget ordrebeholdning. Indekset for indkøbt mængde faldt med 16,0 p.p. og viser med en værdi på 48,4%, samme niveau som i maj, direkte faldende indkøbt mængde. Prisindekset for indkøbte produkter steg i juli med ikke mindre end 8,7 p.p. til 55,8%, hvorved juli bliver den første måned med stigende gennemsnitlige indkøbspriser efter seksten måneder i træk med faldende gennemsnitlige indkøbspriser. Indeks for leverandørens leveringstid faldt i juli med 6,4 p.p. til 47,0% og viser (inverteret) herved længere gennemsnitlige leveringstider for første gang siden september 1998. Beskæftigelsesindekset faldt i juli med 1,1 p.p. til 51,0% og viser stigende beskæftigelse for anden måned i træk. Indeks for lagre af slutprodukter faldt i juli med 2,0 p.p. til 49,2% svarende til marginalt faldende gennemsnitlige lagre af slutprodukter. Indeks for mængden af indkøbte produkter faldt med 16,0 p.p., hvilket næsten svarer til stigningen i juni.

dilf Industribarometers Kombinerede Indeks

1997	Dec	55,1
1998	Jan	53,6
	Feb	52,4
	Mar	58,8
	Apr	61,2
	Maj	62,3
	Jun	63,5
	Jul	47,4
	Aug	67,0
	Sep	51,5
	Okt	54,9
	Nov	44,1
	Dec	47,7
1999	Jan	51,4
	Feb	53,3
	Mar	45,3
	Apr	53,3
	Maj	50,4
	Jun	57,6
	jul	49,4

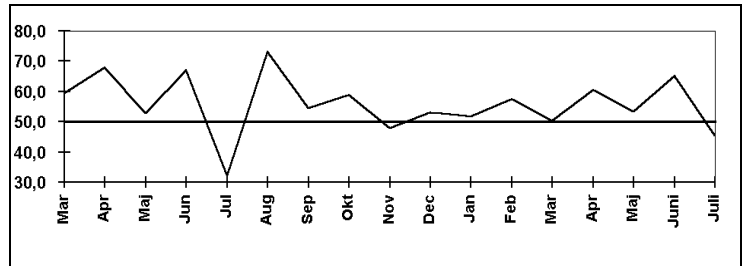
dilf's Industribarometer, som er baseret på et vejet gennemsnit af fem faktorer (se bagsiden), viser på baggrund af data indsamlet ultimo juli en værdi på 49,4%. Indekset er ikke sæsonkorrigeret. De tilsvarende engelske og amerikanske sæsonkorrigerede indeks viser for juni måned værdier på henholdsvis 50,4% og 57,0%. Såfremt gennemsnittet af værdierne for januar til juni i 1999 af det amerikanske indeks kommer til at svare til gennemsnittet for hele 1999 vil det betyde en stigning i 1999 i det amerikanske BNP på

3,5%.

Produktion/Output

Spørgsmål: Sammenlign produktionen i nuværende måned med situationen for 1 måned siden

	Bedre %	Uændret %	Dåligere %	Netto	Index
Dec	35	36	29	6	53,1
Jan	22	59	19	3	51,7
Feb	26	64	10	16	57,5
Mar	11	78	11	0	50,3
Apr	37	47	16	21	60,5
Juni	29	49	22	7	53,4
Juli	53	25	22	31	65,1
Juli	9	72	19	-10	45,2

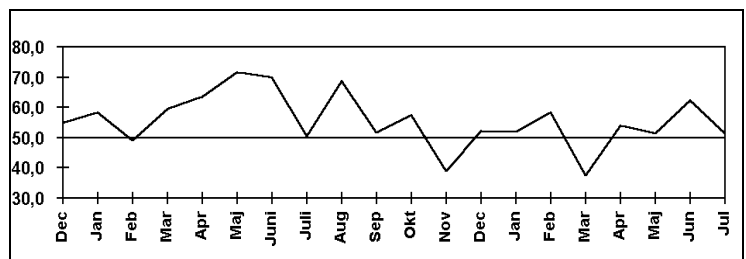

Produktionsindekset faldt i juli med 19,9 p.p. til 45,2%, den laveste værdi siden juli 1998. En værdi under 50% svarer til direkte nedgang i produktionen. Kun 9% af virksomhederne angav en større produktion mod 53% i juni, 19% af virksomhederne angav en mindre produktion mod 22% i juni, mens 72% havde uændret produktion mod 25% i juni. Som årsag til større produktion angav virksomhederne øget salg, også på eksportmarkederne, mens den eneste angivne grund til mindre produktion var sommerferien.

Ordrebeholdning i enheder

Spørgsmål: Sammenlign ordrebeholdningen i nuværende måned med situationen for en måned siden

	Bedre %	Uændret %	Dåligere %	Netto	Index
Dec	37	31	32	5	52,3
Jan	27	51	22	5	52,0
Feb	34	48	18	16	58,2
Mar	18	39	43	-25	37,5
Apr	33	43	24	9	53,9
Juni	27	49	24	3	51,4
Jun	49	26	25	24	62,3
Jul	16	70	14	2	51,3

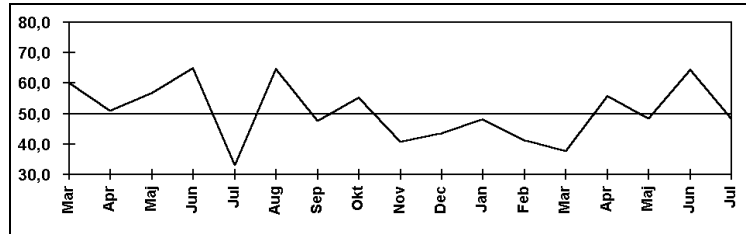

Indeks for ordrebeholdningen faldt i juli med 11,0 p.p. til 51,3%, men viser trods faldet en stigende ordrebeholdningen. 16% af virksomhederne meldte om større ordrebeholdning mod 49% i juni, 14% havde mindre ordrebeholdning mod 25% i juni, mens 70% havde uændret ordrebeholdning mod 26% i juni. Virksomheder med større ordrebeholdning angav som årsag primært større salg, herunder også i form af rammeordrer. Også på eksportmarkederne blev der meldt om fremgang. Virksomheder med mindre ordrebeholdning angav udelukkende ferietiden som årsag.

Indkøbt mængde

Spørgsmål: Sammenlign den indkøbte mængde i nuværende måned med situationen for 1 måned siden

	Større %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Dec	25	36	38	-13	43,4
Jan	21	53	25	-4	48,0
Feb	15	51	33	-18	41,2
Mar	14	47	39	-25	37,6
Apr	25	62	13	12	55,7
Juni	24	49	27	-3	48,2
Jun	43	43	14	29	64,4
Jul	4	88	7	-3	48,4

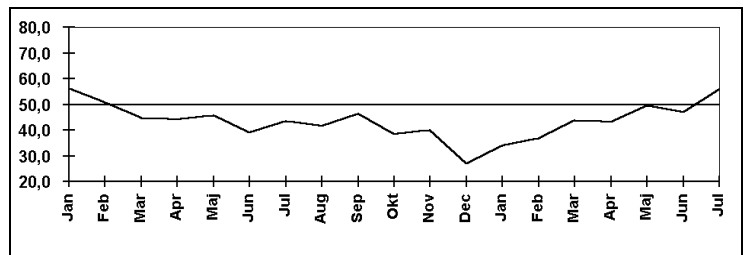

Indeks for indkøbt mængde faldt med 16,0 p.p. til en værdi på 48,4% svarende til niveauet i maj. Kun 4% af virksomhederne meldte om større indkøbt mængde i juli mod 43% i juni, 7% om mindre indkøbt mængde mod 14% i juni, medens 88% meldte om uændret indkøbt mængde mod 43% i juni. Som hovedårsag til større indkøbt mængde blev nævnt forberedelse til leverandørernes ferielukning i august. Som årsager til mindre indkøbt mængde blev primært angivet ferie.

Indkøbspriser

Spørgsmål: Sammenlign indkøbspriserne i nuværende måned med situationen for 1 måned siden

	Højere %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Dec	0	54	46	-46	27,1
Jan	3	61	35	-32	33,9
Feb	2	70	28	-26	36,8
Mar	3	83	14	-11	44,0
Apr	3	80	17	-14	43,2
Juni	5	88	7	-2	49,5
Jun	7	80	13	-6	46,9
Jul	14	83	3	11	55,8

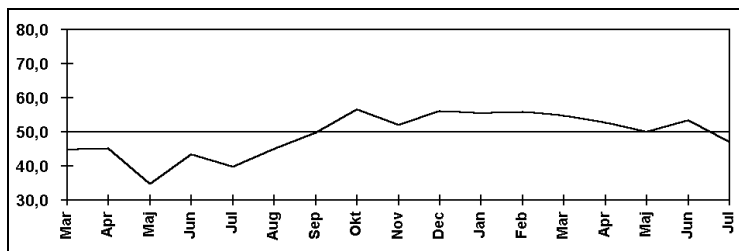

Prisindekset for indkøbte produkter steg med ikke mindre end 8,7 p.p. til 55,8%. Herved er juli den første måned med stigende gennemsnitlige indkøbspriser efter sekstende måneder i træk med faldende gennemsnitlige indkøbspriser. 14% af de adspurgte virksomheder meldte om højere gennemsnitlige indkøbspriser mod 7% i juni, kun 3% meldte om lavere indkøbspriser mod 13% i juni, medens 83% havde uændrede indkøbspriser mod 80% i juni. Der var især tale om stigende råvarepriser bl.a. på grund af den stigende USD. Steget i pris var især kobber, aluminium, zink, rustfrit stål, pap, papir, plast (som råvarer), olie og olieprodukter samt vin og spiritus handlet i USD. Faldet i pris var især træspånplader, bomuld, metalkomponenter, emballage samt bearbejdning.

Leverandørers leveringstid

Spørgsmål: Sammenlign leverandørers leveringstid i denne måned med situationen for 1 måned siden

	Kortere %	Uændret %	Længere %	Netto	Index
Dec	12	88	0	12	56,1
Jan	11	89	0	11	55,4
Feb	12	88	0	12	55,8
Mar	12	86	2	10	54,7
Apr	8	90	2	6	52,8
Juni	6	87	6	0	49,9
Jun	14	79	7	7	53,4
Jul	0	94	6	-6	47,0

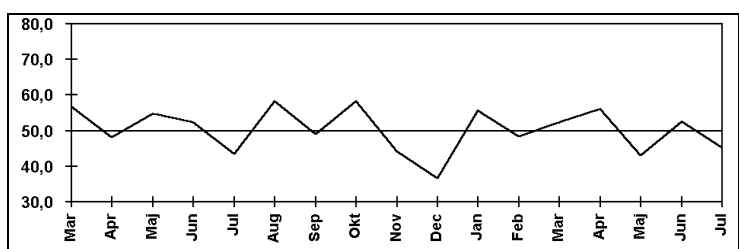

Indeks for leverandørers leveringstid faldt i juli med 6,4 p.p. til 47,0%, og viser herved længere gennemsnitlige leveringstider for anden gang siden september 1998. 0% af virksomhederne meldte om kortere leveringstider i juli mod 14% i juni, 6% meldte om længere leveringstider mod 7% i juni, mens 94% meldte om uændrede leveringstider i juli mod 79% i juni. Som årsager til længere leveringstider blev næsten udelukkende nævnt sommerferie, men en enkelt respondent nævnte også år 2000 problematikken som årsag. Ingen produkter blev nævnt som værende i restordre.

Lager af indkøbte produkter

Spørgsmål: Sammenlign lager af indkøbte produkter i denne måned med situationen for en måned siden

	Større %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Dec	5	64	31	-26	36,6
Jan	21	68	10	11	55,6
Feb	17	63	20	-3	48,4
Mar	17	72	11	6	52,4
Apr	26	60	14	12	56,0
Juni	14	59	27	-13	43,0
Jun	19	67	14	5	52,5
Jul	5	81	14	-9	45,4

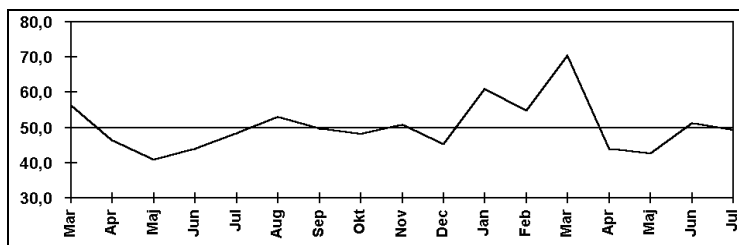

Indeks for lager af indkøbte produkter faldt med 7,1 p.p. til 45,4%. Kun 5% af virksomhederne rapporterede om større lagre af indkøbte produkter mod 19% i juni, uændret 14% rapporterede om mindre lagre i juli, medens 81% havde uændrede lagre mod 67% i juni. Som hovedårsag til større lagre blev primært angivet lageropbygning op til leverandørferien, men også nedgang i produktionen blev nævnt som årsag. Som hovedårsager til mindre lagre blev dels angivet bedre samordning af lagre samt øget produktion.

Lager af slutprodukter

Spørgsmål: Sammenlign lager af slutprodukter i denne måned med situationen for 1 måned siden

	Større %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Dec	23	45	32	-9	45,2
Jan	25	73	2	23	60,9
Feb	18	74	8	10	54,8
Mar	50	41	9	41	70,5
Apr	19	49	31	-12	43,8
Juni	16	54	30	-14	42,6
Jun	23	57	20	3	51,2
Jul	10	79	11	-1	49,2

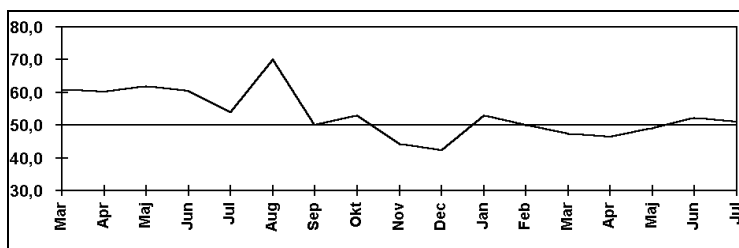

Indeks for lagre af slutprodukter faldt i juli med 2,0 p.p. til 49,2% og viser igen mindre gennemsnitlige lagre af slutprodukter. 10% af virksomhederne havde større lagre end i måneden før mod 23% i juni, 11% havde mindre lagre mod 20% i juni, mens 79% havde uændret lagre mod 57% i juni. Som hovedårsager til større lagre blev udelukkende angivet opbygning af lagre af hensyn til ferien. Som årsager til mindre lagre blev angivet ferieafvikling, tilpasning til mindre produktion samt øget salg.

Antal ansatte i virksomheden

Spørgsmål: Sammenlign antallet af ansatte i nuværende måned med situationen for 1 måned siden

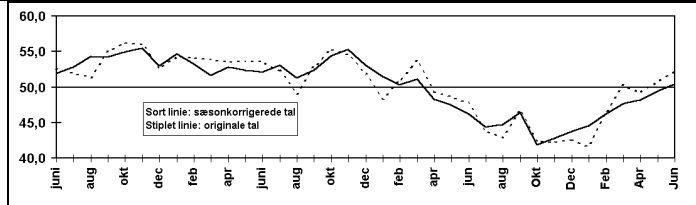
	Større %	Uændret %	Mindre %	Netto	Index
Dec	15	54	31	-16	42,3
Jan	16	74	10	6	52,9
Feb	6	88	6	0	50,1
Mar	11	72	17	-6	47,3
Apr	20	52	27	-7	46,5
Juni	22	54	24	-2	49,2
Jun	33	38	29	4	52,1
Jul	4	94	2	2	51,0

Beskæftigelsesindekset faldt med 1,1 p.p. til 51,0%, og viser for anden gang i 5 måneder stigende beskæftigelse. Kun 4% af virksomhederne meldte om større beskæftigelse i juli sammenlignet med måneden før mod 33% i juni og kun 2% meldte om færre beskæftigede mod 29% i juni, mens 98% meldte om uændret antal beskæftigede mod 38% juni. Som hovedårsagerne til færre beskæftigede blev udelukkende angivet ferie. Som årsager til flere beskæftigede blev nævnt øget (eksport)aktivitet.

Det engelske PMI fra CIPS

	1998		1999	
	original	sæson	original	sæson
jan	48,4	51,5	41,6	44,5
feb	50,9	50,3	46,6	46,2
mar	53,7	51,1	50,2	47,6
apr	49,3	48,3	49,2	48,2
maj	48,6	47,5	50,8	49,4
juni	47,7	46,2	52,3	50,4
Jul	43,8	44,4		
aug	42,9	44,7		
sep	46,7	46,4		
okt	42,4	41,9		
nov	42,2	42,8		
dec	42,6	43,7		

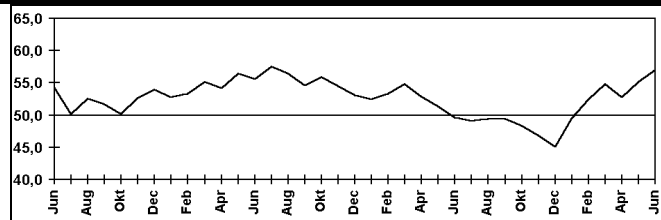
Det sæsonkorrigerede PMI indeks steg i juni med 1,0 p.p. til en værdi på 50,4%, og viser hermed for første gang i 15 måneder ekspansion i industrisektoren med en værdi over de 50%, som svarer til uændret aktivitet. Indekset for produktion/output viste for tredje måned i træk fremgang i produktion/output med en stigning på 0,6 p.p. til 53,0%. Årsagen til stigningen skyldtes primært en kraftig stigning i produktionen af konsumentvarer og i produktionen af halvfabrikata, mens

produktionen af investeringsgoder fortsat viste tilbagegang. Indeks for nye ordrer viste med en værdi på 53,8%, den højeste værdi siden december 1997, for tredje måned i træk en stigning i antallet af nye ordrer. Fremgangen skyldes primært en stigning i antallet af indenlandske ordrer som følge af lavere priser og større forbrugertillid, mens antallet af eksportordrer steg noget mere moderat, bl. a. på grund af stigningen i kursen på GBP. Der blev dog rapporteret om stigning i eksporten til såvel USA, som det øvrige Europa og Fjernøsten. Prisindekset for indkøbte varer faldt i juni med 0,8 p.p. til 40,0% og dermed i en lidt hurtigere takt end i den foregående måned. Årsagen er stigningen i kursen på GBP, især i forhold til EURO, ligesom større udbud end efterspørgsel især af råvarer og deraf følgende kraftig priskonkurrence mellem leverandørerne fortsætter med at presse priserne nedad. Indekset har nu vist konstant faldende priser i 45 måneder i træk. Indekset for leveringstider steg 0,4 p.p. til en værdi på 51,8% og viste hermed for fjortende måned i træk kortere gennemsnitlige leveringstider. Det er forment et relativt svag efterspørgsel kombineret med store lagre af varer, som har sat leverandørerne i stand til effektuere ordrene stadig hurtigere. Indeks for mængden af indkøbte varer steg med 0,5 p.p. til en værdi på 50,6% og viser hermed en svag stigning i den indkøbte mængde for anden måned i træk. Stigningen i den indkøbte mængde skyldes først og fremmest den øgede produktion og ikke et ønske hos producenterne om opbygning af lagre. Tværtimod er det fortsat et ønske om at mindske indkøbene mest muligt såvel af hensyn til de fortsat kraftigt faldende indkøbspriser og fortsat muliggjort af de korte leveringstider. Dette bekræftes også af, at selvom indeks for lagre af indkøbte produkter steg med 2,2 p.p. til en værdi på 46,6%, den højeste værdi siden april 1998, er der fortsat tale om en reduktion af lagrene af indkøbte produkter. Det fremgik klart af kommentarerne, at der arbejdes kraftigt med gennem øget anvendelse af avancerede lagerstyringssystemer at øge lageromsætningshastigheden og dermed reducere omkostningerne. Indekset for lagre af færdigvarer steg med 3,0 p.p. til 46,1% og viser for elvte måned i træk faldende lagre af færdigvarerne, dog i en noget lavere nedgangsrate end i maj. Det er fortsat den langsigtede politik at reducere også lagrene af færdigvarer af omkostningsmæssige hensyn. Beskæftigelsesindekset steg med 1,4 p.p. til en værdi på 46,1% og har hermed vist faldende beskæftigelse i seksten måneder i træk, om end i den laveste takt i de sidste tolv måneder. Årsagen er primært virksomhedernes ønske om effektivisering og produktivitetsforøgelse, men i visse tilfælde har det dog vist sig umuligt at skaffe arbejdskraft inden for visse kategorier. Det ikke-sæsonkorrigerede PMI steg med 1,5 p.p. til en værdi på 52,3 %.

Det amerikanske PMI fra NAPM

NAPM Purchasing Managers Indeks	1997		1998		1999	
	original	sæson	original	sæson	original	sæson
jan	52,8	52,4	49,5	52,4	57,0	57,0
feb	53,3	53,3	52,4	52,4	57,0	57,0
mar	55,1	54,8	54,8	54,8	57,0	57,0
apr	54,2	52,9	52,8	52,8	57,0	57,0
juni	56,4	51,4	55,2	55,2	57,0	57,0
jun	55,6	49,6	57	57		
jul	57,5	49,1				
aug	56,4	49,4				
sep	54,6	49,4				
okt	55,9	48,3				
nov	54,5	46,8				
dec	53,1	45,1				

PMI indekset for juni steg i forhold til majindekset med 1,8 p.p. til 57,0%, og ligger hermed for femte måned i træk over 50%. Såfremt den gennemsnitlige værdi af PMI for månederne januar til juni på 53,5% kommer til at svare til gennemsnittet for alle 12 måneder i 1999 vil det modsvare til en stigning i BNP i

1999 på 3,5%. Såfremt gennemsnittet kommer til at svare til juniværdien på 57,0%, vil det modsvare en fremgang i BNP på 4,7%. Af de fem indeks, der indgår i PMI viste de fire: indeks for produktion/output, indeks for nye ordrer, indeks for leverandørers leveringstid og indeks for lagre en stigning i forhold til indekseværdierne i maj, mens kun indeks for beskæftigelsen viste tilbagegang. Af de fem indeks ligger fortsat indeks for produktion/output, indeks for nye ordrer, indeks for leverandørers leveringstid og indeks for beskæftigelsen over 50%. Indeks for indkøbspriser steg med 1,3 p.p. til 53,5%, og viser hermed stigende indkøbspriser for anden måned i træk efter 16 måneder i træk med faldende indkøbspriser. 22% af virksomhederne rapporterede om højere priser, 11% om lavere priser, medens 67% havde uændrede priser.

Datagrundlag og opbygning af *dilf* Industribarometer

dilf Industribarometer er opbygget på grundlag af spørgeskemaer besvaret af et panel af indkøbschefer eller andre ledende erhvervsfolk i virksomheder tilknyttet *dilf*. Panelet, der repræsenterer virksomheder med mere end 10% af den samlede industriomsætning i Danmark, er stratificeret i henhold til EU's standard branchekoder - NACE.

Undersøgelsen viser eventuelle ændringer i en række faktorer i den løbende måned sammenlignet med den foregående måned. Data indsamles medio i den løbende måned. For hver indikator er i "Industribarometeret" angivet den procentvise andel af virksomheder, der har angivet deres svar i hver enkelt af de 3 svarmuligheder pr. spørgsmål, samt en beregning af nettodifferencen mellem bedre/dårlig eller højere/mindre svar samt et udviklingsindeks. Dette sidste er beregnet som summen af procenten af positive svar plus halvdelen af procenten for "uændret" svar.

dilf Industribarometers Kombinerede Indeks (DIKI) er baseret på 5 af de individuelle indeks med følgende vægte: Indeks for Ordrebeholdning - 0,3, Indeks for Produktion - 0,25, Indeks for beskæftigelse 0,2, Indeks for Leverandørers Leveringstid 0,15 og Indeks Lager af Indkøbte produkter 0,1. Indeks for Leverandørers Leveringstid er inverteret, således at udviklingsretningen er kompatibel med de øvrige indeks. Vægtene, som er anvendt til DIKI, er i overensstemmelse med de vægte som anvendes af National Association of Purchasing Management (NAPM) i USA og The Chartered Institute of Purchasing and Supply (CIPS) i UK.